

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Geografii
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów
prowadzonych w szkołach innego typu w roku szkolnym 2018/2019**

Etap szkolny – data 18.10.2018 r.

Kod ucznia: _____

Wynik: _____/75 pkt.

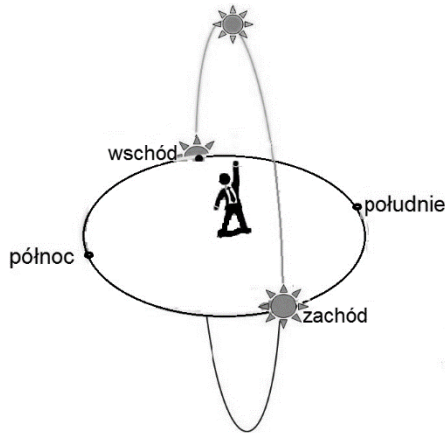
Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 13 stron i zawiera **30** zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis.
Brudnopis nie podlega ocenie.
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **60 minut**.

Zadanie 1. (0 – 2 p.)

Na rysunku przedstawiono zjawisko, które jest konsekwencją ruchów Ziemi. Rozpoznaj je i uzupełnij luki w zdaniach. Wpisz nazwę zjawiska oraz nazwę strefy oświetlenia Ziemi.

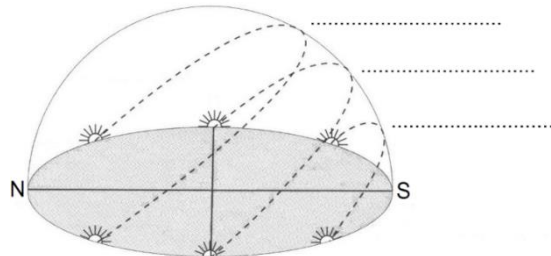

Na podstawie: Internet, Grafika

Konsekwencją ruchu obiegowego Ziemi jest zmiana szerokości geograficznej, w której Słońce góruje w Zjawisko to występuje w strefie

Zadanie 2. (0 – 3 p.)

Na rysunku przedstawiono pozorne drogi Słońca po sferze niebieskiej w średnich szerokościach geograficznych.

Na podstawie: Internet, Grafika

A – Wpisz na schemacie daty rozpoczęcia czterech kalendarzowych pór roku.

B – Określ kierunek geograficzny zachodu Słońca na horyzoncie w pierwszy dzień lata.

Odpowiedź:

Zadanie 3. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Konsekwencją ruchu obrotowego Ziemi jest:

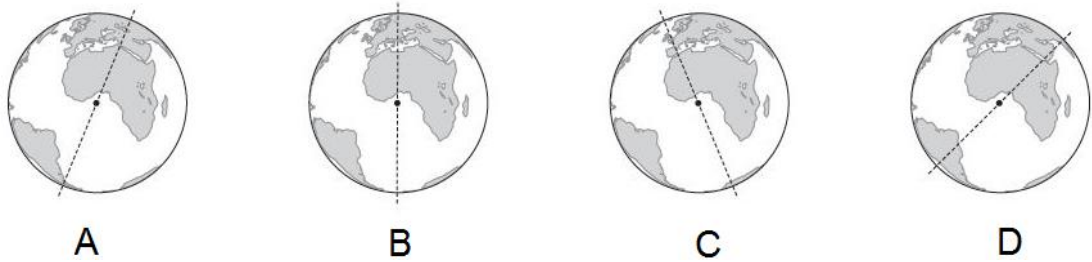
- A – zmiana miejsca wschodu Słońca na widnokręgu,
- C – występowanie zaćmień Księżyca,

- B – zmiana pór roku,
- D – następstwo dnia i nocy.

Zadanie 4. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Na którym rysunku poprawnie zaznaczono oś ziemską, wokół której Ziemia obraca się?

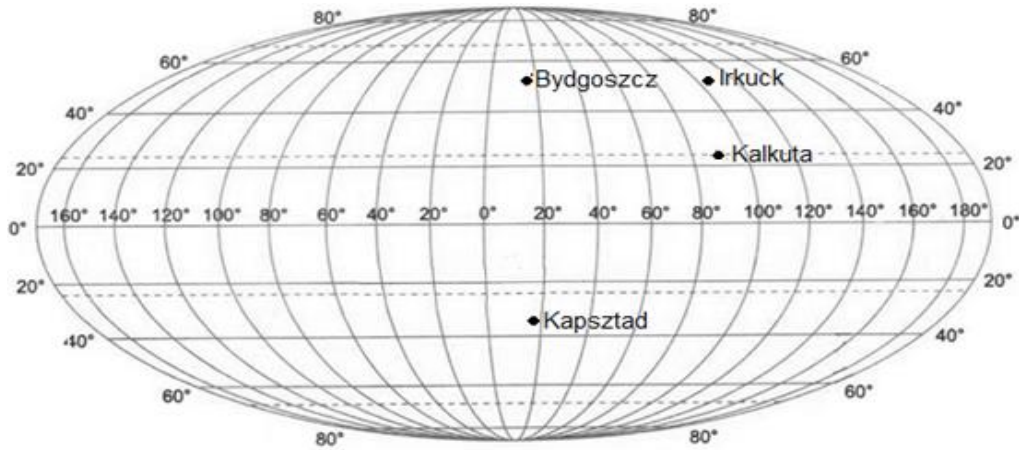
<https://www.dlanauczyciela.pl/>

Zadanie 5. (0 – 6 p.)

Na siatce kartograficznej zaznaczono położenie geograficzne wybranych miast.

Na podstawie:
Internet, Grafika

A – Wybierz jedno miasto, które spełnia podane kryterium i wpisz jego nazwę do tabeli.

Kryterium		Miasto
Miasto, w którym w dniu równonocy Słońce góruje	najwcześniej.	
	po północnej stronie nieba.	
	w tym samym czasie co w Bydgoszczy.	

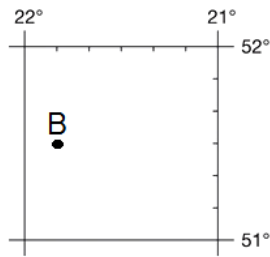
B – Na siatce kartograficznej zaznacz linią opisaną poniżej trasę. Określ współrzędne miejsca, gdzie trasa się kończy.

Trasa zaczyna się w Kapsztadzie i prowadzi wzdłuż południka do zwoznika Raka. Potem biegnie na zachód do 60° długości geograficznej. Stamtąd prowadzi w kierunku południowym o 90° szerokości geograficznej.

Odpowiedź: Współrzędne końca trasy -

Zadanie 6. (0 – 2 p.)

Określ i zapisz współrzędne geograficzne punktu zaznaczonego w oczku siatki kartograficznej.

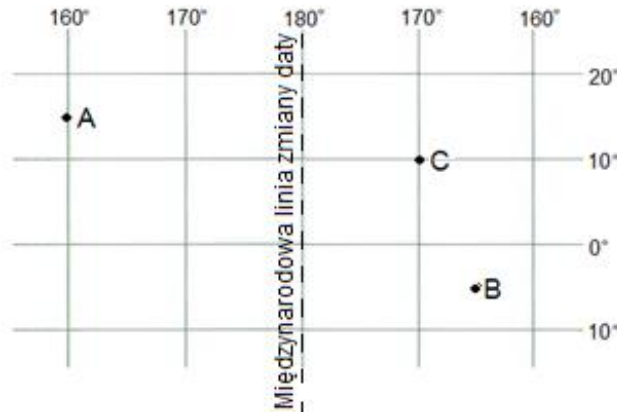

długość geograficzna -

szerokość geograficzna -

Zadanie 7. (0 – 3 p.)

Na podstawie fragmentu siatki kartograficznej dokończ zdania. Wybierz odpowiedzi.

• Różnica długości geograficznej między południkami A i B wynosi:

A – 10°, B – 15°, C – 20°, D – 35°.

• Jeżeli w punkcie A jest godzina 10:00 czasu słonecznego, to w punkcie C jest godzina:

A – 12:00, B – 08:00, C – 10:40, D – 09:20.

• Jeżeli w dniu 28 lutego 2020 roku przemieścisz się z punktu A do punktu C to:

A – zmienisz datę na 29 lutego, B – zmienisz datę na 27 lutego,
C – zmienisz datę na 1 marca, D – pozostawisz datę 28 lutego.

Zadanie 8. (0 – 1 p.)

Wybierz właściwe uzupełnienie zdania.

Odległość między zwrotnikiem Koziorożca, a kołem podbiegunowym północnym wynosi około A / B, co odpowiada odległości około C / D.

A - 43°, B - 90°, C - 4778 km, D – 10 000 km

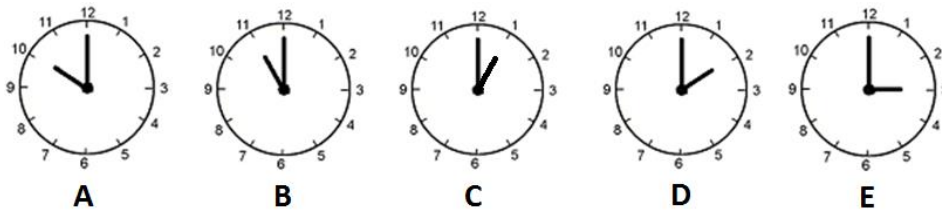
Zadanie 9. (0 – 2 p.)

Mapa przedstawia strefy czasowe w Europie.

Na podstawie: Puls Ziemi, Diagnoza, Nowa Era, 2018

Który zegar wskazuje czas strefowy w stolicach państw w chwili, gdy zegar ustawiony według czasu uniwersalnego wskazuje godzinę 12⁰⁰? Przyporządkuj zegar do stolicy kraju dopisując odpowiednią literę.

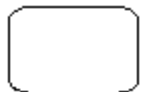

Paryż -

Moskwa -

Zadanie 10. (0 – 3 p.)

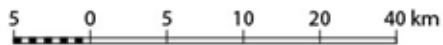
Znajdź błędy w zapisach trzech rodzajów skali. Zapisz skale w poprawnej formie.

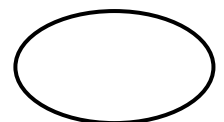
• 1:550 000 cm, poprawna forma -

• 1 cm = 100 km, poprawna forma -

•

, poprawna forma -

Zadanie 11. (0 – 3 p.)

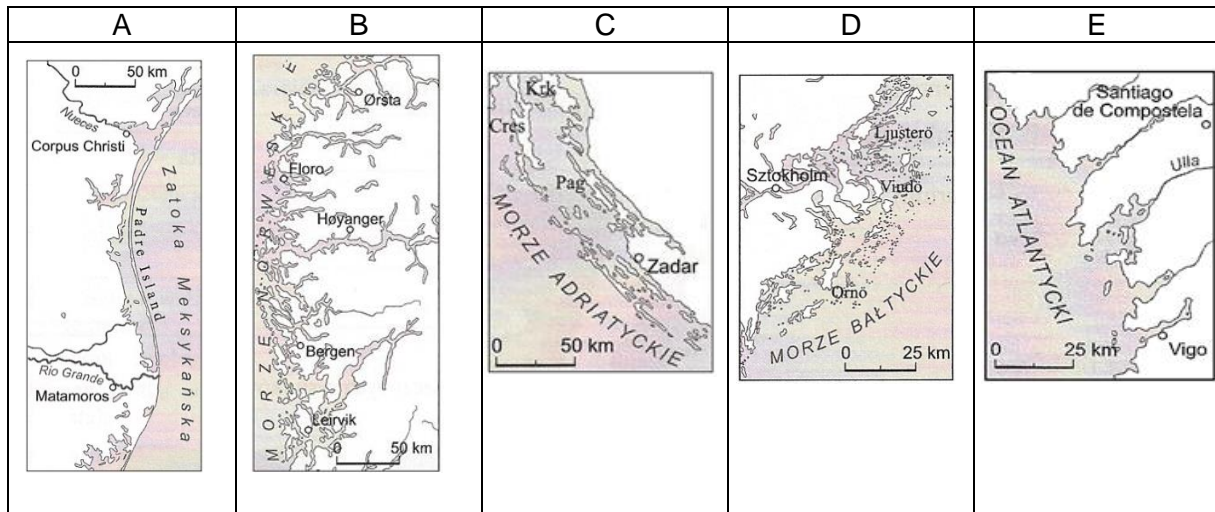
Dopasuj podane oceany do kontynentów, których brzegi są przez nie oblewane. Uzupełnij luki w tabeli, wpisując w odpowiednie komórki nazwy kontynentów.

Wszechocean Oceany	Nazwy kontynentów / Dostęp do oceanu (+, -)		
Spokojny	+	+	+
Atlantycki	+	+	+
Indyjski	+	+	-
Arktyczny	+	-	-

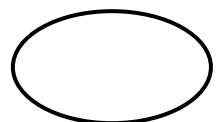
Zadanie 12. (0 – 4 p.)

Mapy przedstawiają fragmenty wybrzeży. Do opisu typu wybrzeża dobierz nazwę i mapę, która ten typ wybrzeża przedstawia.

Źródło: M. Borzyńska, M. Smorenda, I. Szewczyk.: Bliżej geografii. Zeszyt ćwiczeń, część 1., WS i P Warszawa 2009

Opis	Typ wybrzeża	Numer mapy
Wybrzeże, które utworzyło się poprzez zalanie dolin górskich ułożonych równolegle do linii brzegowej.	1 - riasowe 2 - dalmatyńskie 3 - szkierowe 4 – mierzejowe	A / B / C / D / E
Wybrzeże, które utworzyło się na skutek budującej działalności prądów morskich płynących wzdłuż brzegu morskiego.	1 - riasowe 2 - dalmatyńskie 3 - szkierowe 4 – mierzejowe	A / B / C / D / E

Zadanie 13. (0 – 3 p.)

Uzupełnij luki w tabeli podanymi określeniami tak, aby charakteryzowały bieg rzeki.

Określenia: akumulacja, erozja boczna, erozja wgłębna, delta, dolina V-kształtna, starorzecze, duży, mały, średni.

Cecha	Bieg rzeki		
	dolny	środkowy	górny
Spadek rzeki			
Dominujący proces rzeźbotwórczy			
Charakterystyczna forma terenu			

Zadanie 14. (0 – 2 p.)

Wisła ma ok. 1040 km długości. Oblicz, o ile km jest ona krótsza od najdłuższej rzeki świata wiedząc, że na mapie w skali 1: 30 000 000 sygnatura Nilu ma ok. 22,2 cm.

Obliczenia:

Odpowiedź: Wisła jest o ok. krótsza od Nilu.

Zadanie 15. (0 – 1p.)

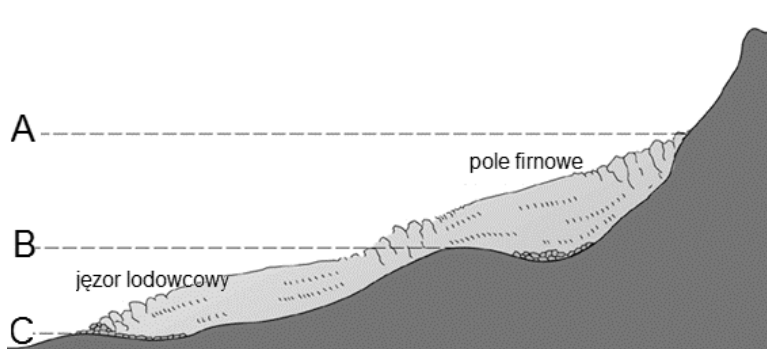
Wybierz odpowiedź: Profil poprzeczny doliny ukształtowanej przez rzekę przedstawia rysunek:

<https://www.dlanauczyciela.pl/>

Zadanie 16. (0 – 1 p.)

Rysunek przedstawia przekrój przez lodowiec górski. Wybierz literę, którą oznaczono granicę wieloletniego śniegu.

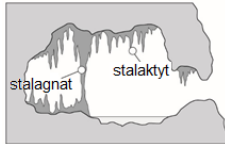
<http://lms.wsipnet.pl/>

Zadanie 17. (0 – 6 p.)

Rozpoznaj formy terenu. Zapisz ich nazwy oraz nazwy czynnika i procesu, który je ukształtował.

.....
nazwa formy terenu czynnik rzeźbotwórczy proces

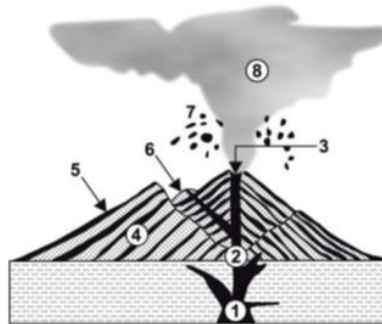

.....
nazwa formy terenu czynnik rzeźbotwórczy proces

Zadanie 18. (0 – 2 p.)

Rozpoznaj elementy budowy i produkty wybuchu wulkanu. Wybierz dwie poprawne odpowiedzi.

<https://www.dlanauczyciela.pl/>

- A – cyfrą 1 oznaczono ognisko magmowe, a cyfrą 2 komin wulkaniczny,
- B – cyfrą 3 oznaczono krater wulkanu, a cyfrą 4 pokrywy lawy,
- C – cyfrą 5 oznaczono stożek pasożytniczy, a cyfrą 6 bomby wulkaniczne,
- D – cyfrą 7 oznaczono potoki lawy, a cyfrą 8 chmurę popiołów.

Zadanie 19. (0 – 3 p.)

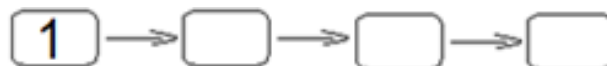
Podkreśl kontynent, na którym znajduje się wulkan.

Wezuwiusz -	Afryka / Antarktyda / Ameryka Południowa / Azja / Europa
Erebus -	Afryka / Antarktyda / Ameryka Południowa / Azja / Europa
Kluczevska Sopka -	Afryka / Antarktyda / Ameryka Południowa / Azja / Europa

Zadanie 20. (0 – 1 p.)

Uporządkuj podane zjawiska w takiej kolejności, aby przedstawiały ciąg przyczynowo – skutkowy. Wpisz w kratki odpowiednie cyfry.

- 1. Przesuwanie się płyt litosfery.
- 2. Naprężenia w skorupie ziemskiej.
- 3. Tsunami.
- 4. Trzęsienie ziemi.

Zadanie 21. (0 – 2 p.)

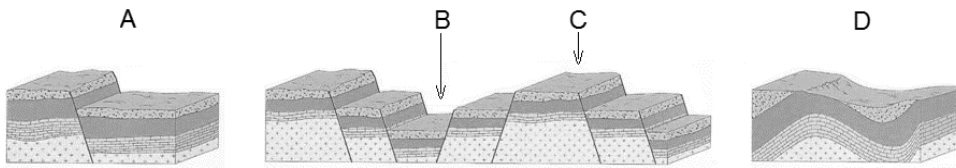
Oceń prawdziwość każdego zdania. Przy zdaniach prawdziwych wpisz literę P, a przy zdaniach fałszywych literę F.

- Siłę trzęsienia ziemi określa się w skali Richtera.
- Styk płyt litosfery to strefy bardzo dużej aktywności sejsmicznej.
- Rowy oceaniczne powstają w miejscu oddalania się od siebie płyt litosfery.

Zadanie 22. (0 – 4 p.)

Rozpoznaj i zapisz nazwy struktur tektonicznych oznaczonych na rysunku literami A - D.

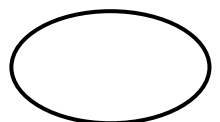
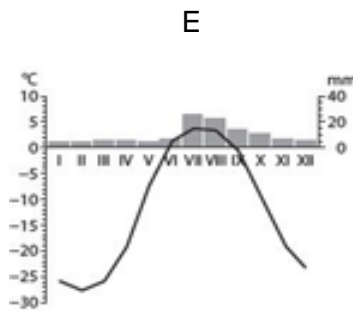
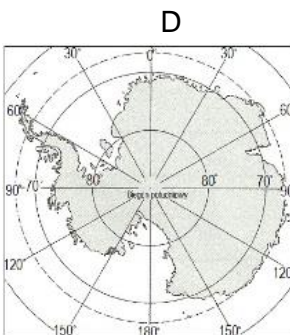
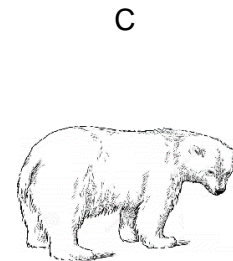
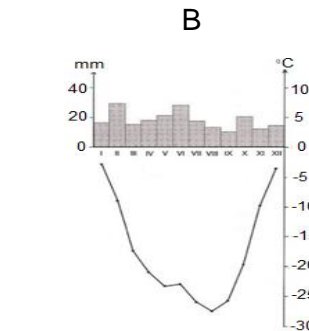
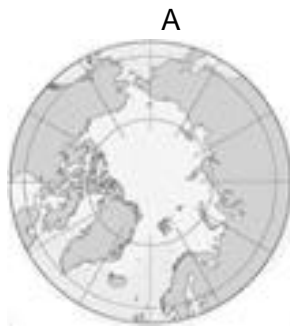
Na podstawie:
Internet, Grafika

A - C -
B - D -

Zadanie 23. (0 – 2 p.)

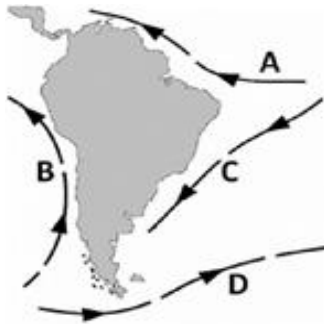

Z podanych informacji graficznych oznaczonych literami A - F wybierz te, które dotyczą Arktyki. Zakreśl odpowiednie litery.

Zadanie 24. (0 – 3 p.)

Na mapie przedstawiono układ prądów morskich opływających wybrzeża Ameryki Południowej.

A – Prąd Południoworównikowy

B – Prąd Peruwiański

C – Prąd Brazylijski

D –

<https://www.dlanauczyciela.pl/>

A – Uzupełnij objaśnienia nazwą własną prądu oznaczonego literą D.

B – Skreśl część pogrubionego tekstu tak, aby poniższe informacje były poprawne.

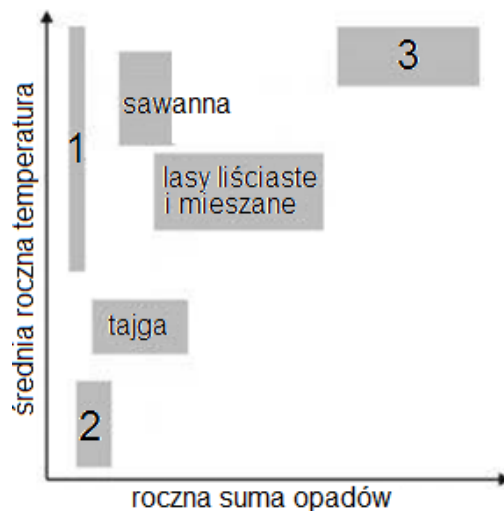
Prąd Peruwiański jest prądem **ciepłym / zimnym**, który powoduje **spadek / wzrost** rocznej sumy opadów na zachodnim wybrzeżu Ameryki Południowej. Jego oddziaływanie jest jedną z głównych przyczyn powstania **pustyni Atakama / dżungli Amazonki**.

Zadanie 25. (0 – 2 p.)

Na wykresie przedstawiono związek między warunkami klimatycznymi, a wybranymi strefami roślinności. Które z podanych stref roślinnych należy wpisać w prostokąty 1, 2 i 3, aby wykres poprawnie przedstawiał związek między warunkami klimatycznymi a strefami roślinności?

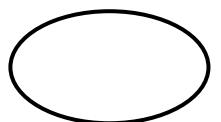

Strefy roślinne: las równikowy, pustynia gorąca, tundra.

Na podstawie: CKE 2016

1 - 2 - 3 -

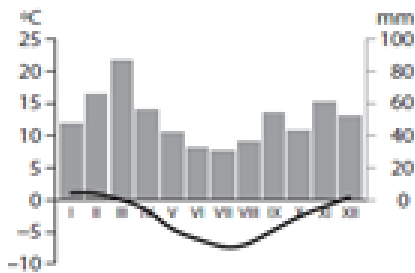
Zadanie 26. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Które z podanych określeń **nie** pasuje do charakterystyki tajgi?

- A – klimat umiarkowany chłodny, C – wieloletnia zmarzlina,
 B – duża różnorodność gatunków drzew, D – gleby bielcowe.

Zadanie 27. (0 – 1 p.)

Wykres przedstawia roczny rozkład temperatury powietrza w jednej ze stacji meteorologicznych położonych w strefie klimatów okołobiegunowych. Podaj argument przemawiający za tym, że ta stacja znajduje się na półkuli południowej

Odpowiedź:

.....

<https://www.dlanauczyciela.pl/>

Zadanie 28. (0 – 2 p.)

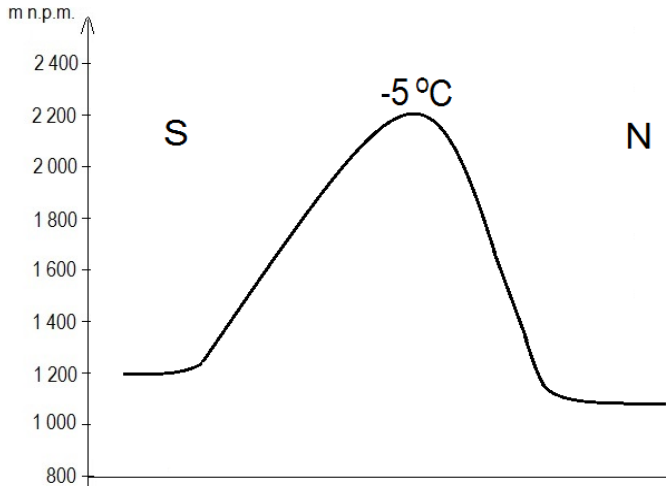
Zdjęcia przedstawiają przyrządy do pomiaru składników pogody. Uzupełnij luki w wierszach tabeli.

Nazwa przyrządu	Składnik pogody	Wartość odczytu z jednostką
	wilgotność powietrza	
	ciśnienie atmosferyczne	

Zadanie 29. (0 – 2 p.)

Na podstawie zamieszczonego rysunku oblicz, jakiej temperatury powietrza może spodziewać się turysta u podnóża pasma górskiego po stronie północnej. Przyjmij, że temperatura powietrza zmienia się o $0,6\text{ }^{\circ}\text{C} / 100\text{ m}$ wysokości.

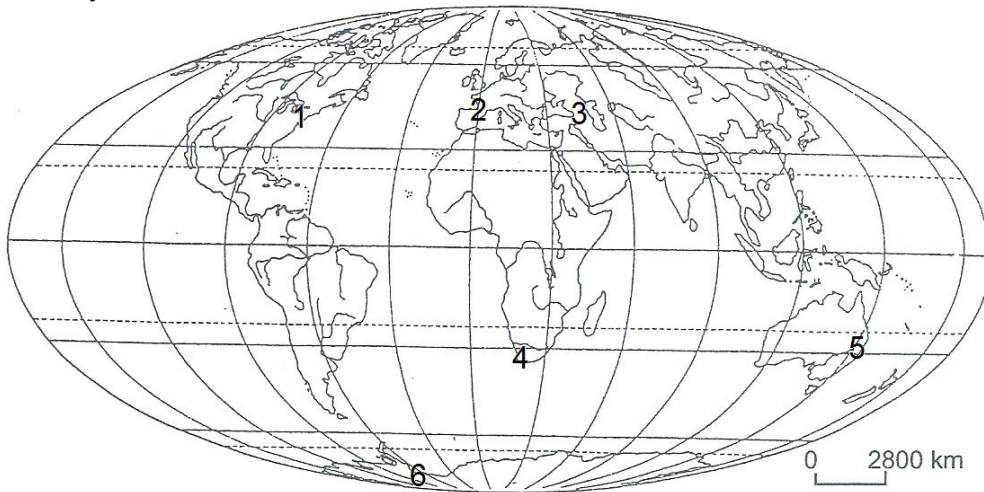

Obliczenia:

Odpowiedź:

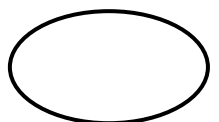
Zadanie 30. (0 – 6 p.)

Rozpoznaj pasma górskie zaznaczone na mapie cyframi 1 – 6. Uzupełnij luki w tabeli ich nazwami własnymi.

Opracowano na podstawie: Atlas geograficzny, Gimnazjum, W S i P, Warszawa 2009

1 -	2 -	3 -
4 -	5 -	6 -

Brudnopis